

Jaarbericht 2018

Kansen voor onderzoekstalent met hbo-postdocprogramma

In september 2018 presenteerden we de eerste 13 hbo-postdocs. Inmiddels zijn er 49 hbo-postdocs aan de slag. Met dit programma creëren we de kans voor gepromoveerde docenten in het hbo om twee jaar als postdoc aan de slag te gaan. De helft van de tijd besteedt de postdoc aan het geven van onderwijs, de andere helft aan onderzoek. Zo dragen we bij aan de verhoging van de kwaliteit van onderwijs en onderzoek en aan de verbinding tussen beide. Precies dat is de ambitie van Regieorgaan SIA, het ministerie van OCW en de hogescholen met dit programma.

“Het programma biedt perspectief voor mij en andere jonge onderzoekers. En het legt de focus op de verbinding tussen onderzoek en onderwijs.”

Manon Bloemen (hbo-postdoc bij Hogeschool Utrecht)

Ron Minné (directeur Vereniging Hogescholen) links op de foto en Lígaya Butalid (programmamanager Regieorgaan SIA), Cathy van Beek (voorzitter Programmacommissie) en Richard Slotman (directeur Regieorgaan SIA) rechts, flankeren de hbo-postdocs.

SPRONG naar Vitaliteit en Gezondheid

Vier onderzoeksgroepen ontvangen vanaf 2018 verspreid over acht jaar elk maximaal twee miljoen euro SPRONG-subsidie. Regieorgaan SIA ontwikkelde dit programma om onderzoeksgroepen voor een langere periode financiële zekerheid te bieden. De onderzoeksgroepen van Hanzehogeschool Groningen, Hogeschool van Amsterdam, Codarts Rotterdam en van een samenwerkingsverband van vier Zuid-Hollandse hogescholen richten zich op belangrijke maatschappelijke vraagstukken binnen het thema Vitaliteit en Gezondheid: gezond ouder worden; het combineren van goede voeding, verantwoord bewegen en zorgtechnologie; het verbeteren van de fysieke en mentale gezondheid van podiumkunstenaars; en de sociale, fysieke en mentale zelfredzaamheid van mensen.

Deltapremie

Op het SIA-congres had onze voorzitter goed nieuws. In 2019 wordt voor het eerst de Deltapremie uitgereikt! De premie is een erkenning voor de waardevolle bijdrage aan de samenleving van lectoren, hun onderzoeksgroepen en uitgebreide netwerken. En een stimulering om die bijdrage nog verder te versterken en uit te breiden. De Deltapremie van € 500.000 is een initiatief van de Vereniging Hogescholen en Regieorgaan SIA en wordt tweejaarlijks uitgereikt aan twee lectoren.

De Onderzoeker

Millow

Onderzoeker Rosa de Vries had in 2018 een drukke zomer. Op de TT Assen en FestiValderAa testte zij Millow, een kussen dat een hartslag nabootst en zo mensen tot rust brengt. Haar product komt voort uit een RAAK-onderzoeksproject van Hogeschool Utrecht.

Festivalbezoekers konden het kussen proberen en Rosa legde hen vragen voor als: Wat zou jij voor Millow betalen? Gaat je hartslag erdoor naar beneden? Met de feedback en suggesties voor verschillende toepassingen kwam Rosa weer een stap dichterbij het op de markt brengen van het kussen.

Schoon drinkwater voor rampgebieden

Extra stappen na onderzoek

Soms doen zich tijdens het onderzoek dat we financieren kansen voor om nog meer impact te hebben op de praktijk. Bijvoorbeeld door de resultaten te vertalen naar een onderwijsmodule, of te onderzoeken of een product op de markt gebracht kan worden. Om deze kansen te benutten, heeft Regieorgaan SIA de financieringen Top-up, Take-off hbo en Innofest X SIA. Zowel Millow als de Sanitation Hub konden met deze programma's extra stappen zetten.

Op het eerste gezicht lijkt het een container met toiletten, douches en wastafels. En dat is het ook, maar achter deze sanitaire voorziening gaat een wereld van techniek schuil. Techniek die zijn oorsprong vindt in de ruimtevaart en door HAS Hogeschool samen met start-up Semilla is toegepast in een sanitation hub.

Hier wordt iedere plas omgezet naar schoon drinkwater. Een grote boodschap wordt voedingsstof voor de teelt van groenten. De container kan makkelijk vervoerd worden en in vluchtelingenkampen of rampgebieden zorgen voor hygiëne, schoon drinkwater en meststoffen. Op 4 oktober 2018 stond de hub met andere Nederlandse innovaties op de Innovation Expo om proef te draaien.

Ondernemen met onderzoek

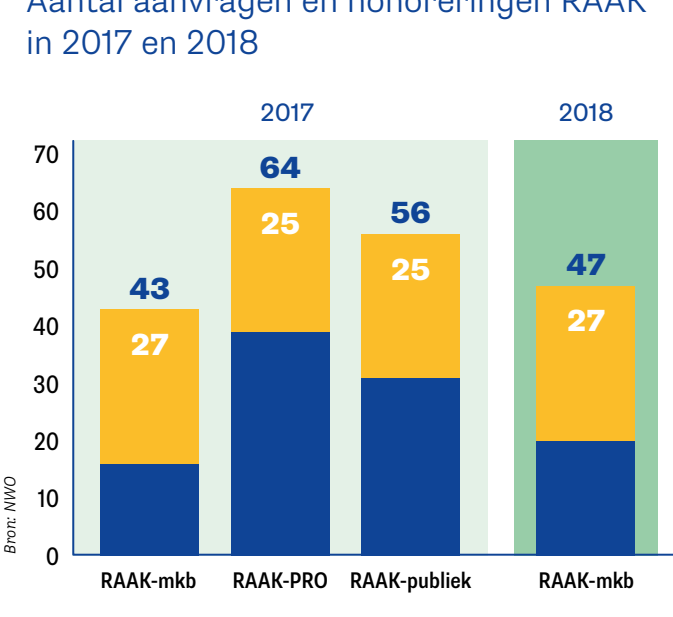
Continuïteit en betrokkenheid

RAAK is sinds 2005 uitgegroeid tot een stevig programma dat de volle breedte van het onderzoek van hogescholen financiert. Het programma is themavrij en kent drie verschillende regelingen: RAAK-mkb, RAAK-publiek en RAAK-PRO. Door de continuïteit en kwaliteit van het programma waarborgt het een bestendig netwerk van betrokken samenwerkingspartners. Zij participeren in de projecten via cofinanciering, zowel in uren als in geld.

Samenwerkingspartners in 2018 bij gehonoreerde RAAK-projecten

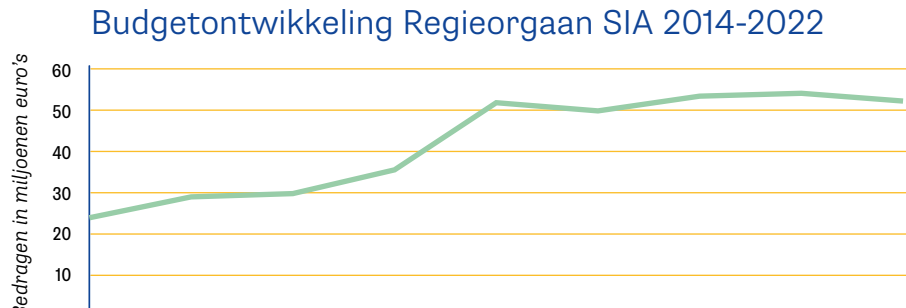
Aantal aanvragen en honoreringen RAAK in 2017 en 2018

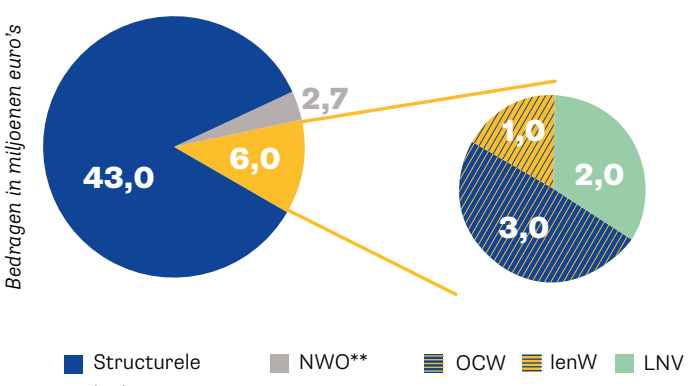
Legenda: Gehonoreerde aanvragen (oranje), Niet-gehonoreerde aanvragen (blauw)

Het besluit over aanvragen RAAK-publiek en RAAK-PRO viel in 2019.

Budgetontwikkeling Regieorgaan SIA 2014-2022

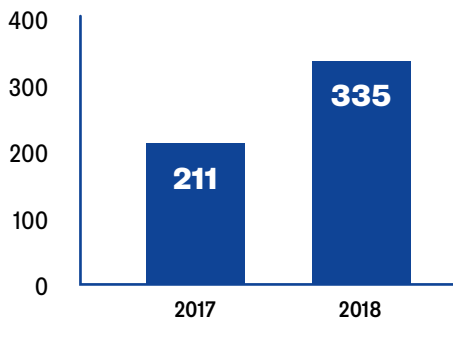
Budgetopbouw 2018

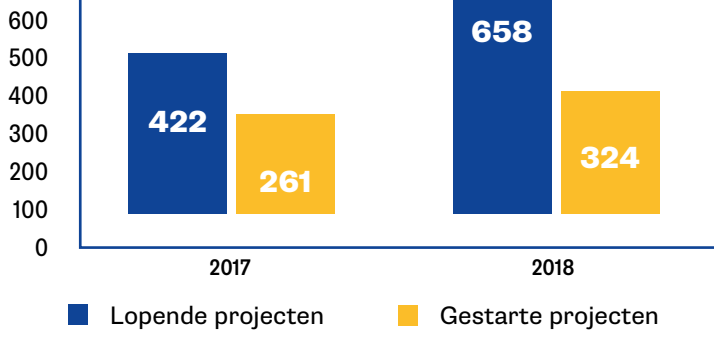
* De via het ministerie van OCW ontvangen additionele bijdragen bestaan uit:
 • extra geld van het ministerie van OCW voor het hbo-postdoc-programma en de City Deal Kennis Maken;
 • een bijdrage van het ministerie van LenW in het kader van het PRO-VANG programma;
 • een bijdrage van het ministerie van LNV voor de uitvoering van het programma Praktijkkennis voor Voedsel en Groen.

** NWO droeg bij vanuit de NWA Startimpuls ten behoeve van Circulaire Economie, de Deltapremie, SPRONG Educatief en SPRONG Radiant. Daarnaast is een bijdrage gedaan vanuit het KIC-programma ten behoeve van het programma L.INT: Lectors bij NWO-instituten.

Totaal aantal honoreringen 2018, afgezet tegen 2017

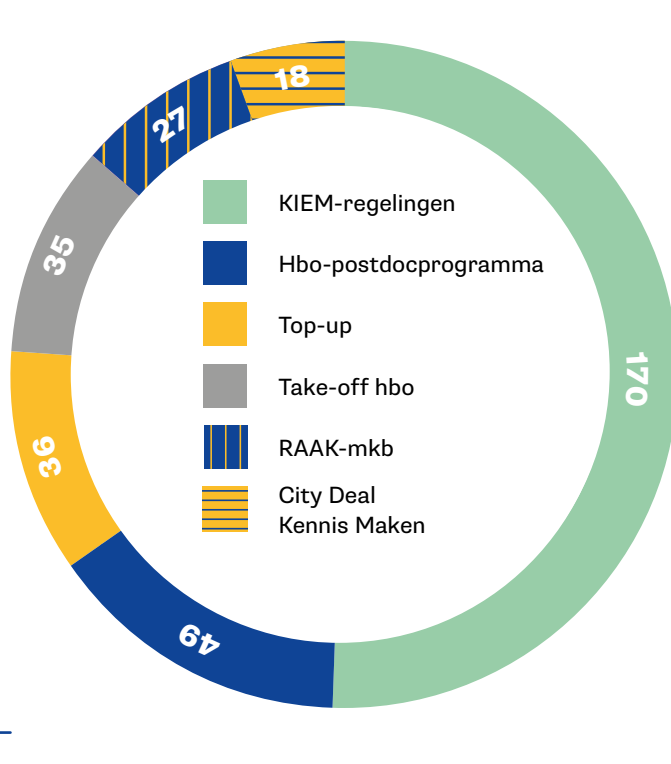

Totaal aantal lopende en gestarte projecten in 2017 en 2018

Het jaartal geeft aan in welk jaar het subsidiebesluit is genomen.

Aantal honoreringen in 2018, uitgesplitst naar subsidieregeling

Hogescholen en samenwerkingscalls

Regieorgaan SIA faciliteert hogescholen in onderzoeksdomeinen waar zij (nog) niet vanzelfsprekend aanwezig zijn. Bijvoorbeeld door het aangaan van samenwerkingen en het opzetten en ondersteunen van zogeheten 'samenwerkingscalls'. In 2018 waren er diverse hogescholen betrokken bij aanvragen in dit soort calls. Een groot deel van de aanvragen werd gehonoreerd.

Met wie werkte Regieorgaan SIA in deze calls samen?

- ZonMw (Onderzoeksprogramma Sport en Bewegen)
- TNO, ministeries IenW, BZK, EZK, OCW (NWA-route Circulaire Economie)
- Brazilië (FAPESP) (Biobased - Water Technology 1)
- India (MeitY) en NWO-domein ENW (Indo-Dutch Joint Research Programme for ICT)
- NWO-domein ENW en ministerie IenW (Duurzame Living Labs [fase 1])

Samenwerken in Onderzoek

GoChem!

Staatssecretaris Mona Keijzer van het ministerie van EZK gaf op 5 december de aftrap van een nieuw innovatieprogramma in de chemie: GoChem. Dit programma verbindt innovatieve mkb'ers in de chemische industrie met kennisinstellingen, zoals hogescholen en universiteiten. Zo helpt GoChem mkb'ers om nieuwe ideeën en producten te ontwikkelen die bijdragen aan de groene innovatie van Nederland.

Staatssecretaris Mona Keijzer met Emmo Meijer (voorzitter Topsector Chemie) en Richard Slotman (directeur Regieorgaan SIA)

Regieorgaan SIA ontwikkelde dit programma met de Topsector Chemie/ Holland Chemistry, TKI Biobased Economy, TNO, NWO-ENW, Domein Applied Science, Landelijk Biobased Kennisnetwerk, Vereniging Nederlandse Chemische Industrie, Wageningen Food en Biobased Research en de Federatie Nederlandse Rubber en Kunststofindustrie.

Nationale Wetenschapsagenda

In mei 2018 gaf minister Van Engelshoven het officiële startsein voor het onderzoeksprogramma van de Nationale Wetenschapsagenda (NWA). De NWA biedt mogelijkheden voor praktijkgericht onderzoek. Voor het eerst is er een structureel meerjarig onderzoeksprogramma waarin hogescholen en universiteiten samenwerken. Van het geld in het NWA-programma is 20% bedoeld voor praktijkgericht en toegepast onderzoek. Dit zorgt voor veel samenwerking tussen hogescholen, TO2-instellingen en universiteiten. Regieorgaan SIA heeft meegewerkt aan de ontwikkeling van de NWA en hogescholen gestimuleerd deel te nemen aan de uitvoering van de agenda, zoals bij de onderzoeksroutes circulaire economie en gezondheid.

Hogeschoolsteden treden toe tot City Deal Kennis Maken

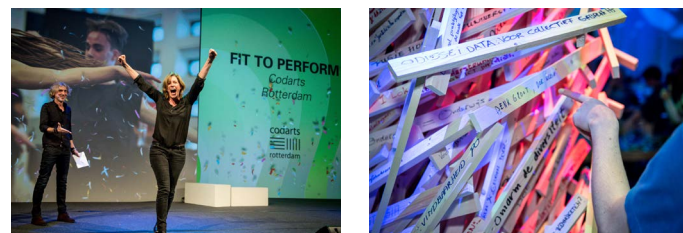
De stad is een leeromgeving waar onderzoekers, docenten en studenten kennis kunnen ontwikkelen, toepassen en toetsen. Deze centrale gedachte van de City Deal Kennis Maken past heel goed bij het praktijkgericht onderzoek van hogescholen. Bovendien delen hogescholen de ambitie van de City Deal om een versnelling tot stand te brengen in het oplossen van maatschappelijke opgaven. Een goede match dus! Tijdens een diner op 2 juli met minister Van Engelshoven van OCW traden acht hogeschoolsteden – Deventer, Breda, Den Bosch, Den Haag, Zwolle, Leeuwarden, Ede en Arnhem – toe tot de City Deal Kennis Maken, die tot dan toe bestond uit vrijwel alle Nederlandse universiteitssteden. Regieorgaan SIA is actief betrokken bij de City Deal Kennis Maken.

“Het netwerk van kennissteden is bijzonder. Ik heb het gevoel dat er echt acties voortkomen uit de samenwerking. [...] Leer van elkaar, zo zorgen we er samen voor dat Nederland niet tot stilstand komt.”

Minister Van Engelshoven

En verder

Bouwen aan de impact van onderzoek

Tijdens het SIA-congres 2018 bouwden de deelnemers in workshops, debatten en ontmoetingen vanuit het idee 'Denk groot!' aan de impact van onderzoek. Ook werd de RAAK-award – de prijs voor het beste praktijkgerichte onderzoek – uitgereikt aan Fit to Perform van Codarts Rotterdam. Het onderzoek richt zich op de gezondheid van podiumkunstenaars. De tweede prijs ging naar het project AROSSTA van Hogeschool Van Hall Larenstein, een onderzoek naar inzet van artificiële raffen in de oceaan bij Saba en St. Eustatius. De derde prijs ging naar Sociale Robots in de Zorg van Zuyd Hogeschool. Dit project won ook de Publieksprijs.

Atlas Praktijkgericht Onderzoek

De minister van OCW, Ingrid van Engelshoven, nam op 19 april het eerste exemplaar van de Atlas Onderzoek met Impact in ontvangst, een publicatie van de Vereniging Hogescholen en Regieorgaan SIA. De atlas brengt in kaart hoe invulling wordt gegeven aan de onderzoeksthema's van hogescholen en waar in Nederland het onderzoek gedaan wordt.

Nieuwe strategie: ruimte creëren

In december presenteerden we onze strategie voor 2019-2022. Hierin geven we aan hoe we als tweedegeldstroomorganisatie richting en ruimte willen geven aan de ontwikkeling van het praktijkgericht onderzoek van hogescholen.

Vooruitblik

Dit jaarbericht geeft een prima indruk van 2018, een jaar waarin Regieorgaan SIA veel nieuwe programma's en initiatieven startte. Een aantal zal de komende tijd tot bloei gaan komen, zoals de samenwerking op het gebied van onderwijsonderzoek met het NRO. Dit programma, SPRONG Educatief, is een goed voorbeeld van hoe we het veld mee kunnen nemen bij wat we doen. Ook zijn we gaan samenwerken met het ministerie van LNV op het gebied van praktijkkennis voor voedsel en groen. De eerste calls in dit programma zijn geopend in het voorjaar van 2019.

Het financieren van praktijkgericht onderzoek met impact op de praktijk blijft fundamenteel voor Regieorgaan SIA. Daarnaast willen we zichtbaar bijdragen aan de vernieuwing van het stelsel van onderwijs, onderzoek en innovatie. Om daar nadrukkelijk richting aan te geven, maakten we deze ambitie tot een van de strategische lijnen in onze strategie voor 2019-2022. Deze periode

gaan we ook inzetten op carrièreperspectief voor onderzoekers aan hogescholen, en zullen we het belang van praktijkgericht onderzoek voor de samenleving verder uitdragen. Dit doen we uiteraard samen met belangrijke partners zoals de Vereniging Hogescholen, ministeries en praktijkpartners.

Ik kijk met trots terug op 2018. Tegelijkertijd zie ik uit naar het komende jaar, waarin het team van Regieorgaan SIA zich opnieuw zal inzetten om samen met u de ruimte voor het praktijkgericht onderzoek van hogescholen uit te bouwen.

Michaël van Straalen, Bestuursvoorzitter Regieorgaan SIA

Bezoekadres
Winthontlaan 2
3526 KV Utrecht
Telefoon: 030 - 633 14 56
E-mail: secretariaat@regieorgaan-sia.nl

Postadres
Postbus 3021
3502 GA Utrecht

